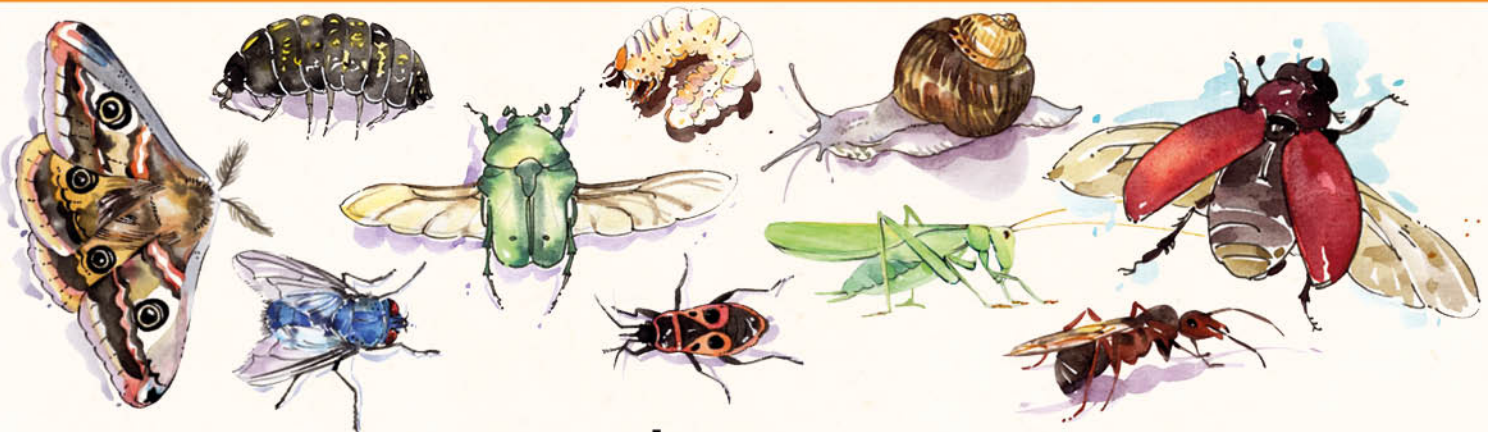

Descobrisc

ELS INSECTES I ALTRES CRIATURES

i aprenc a reconéixer-les

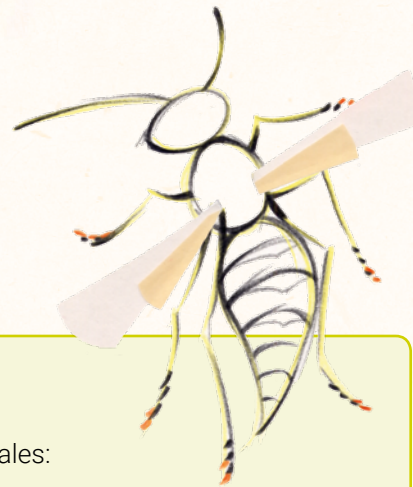

Vincent Albouy

bromera

Laurianne Chevalier

QUINES CRIATURES DESCOBRIREM?

Els insectes

Tenen el cos dividit en tres parts, tenen sis potes i sovint dues o quatre ales:

Dues ales transparents

mosca

mosquit

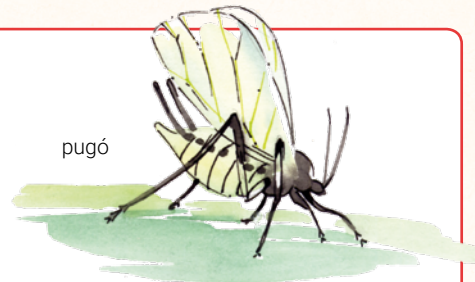

Quatre ales transparents

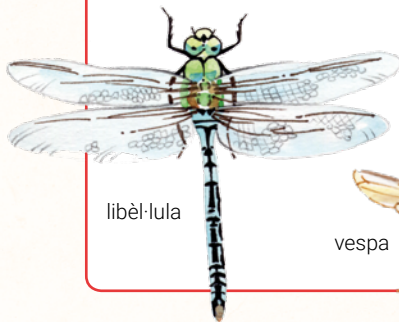
cigala

pugó

libèl·lula

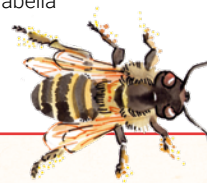
vespa

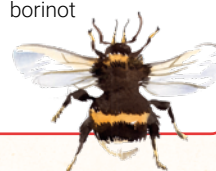
formiga

abella

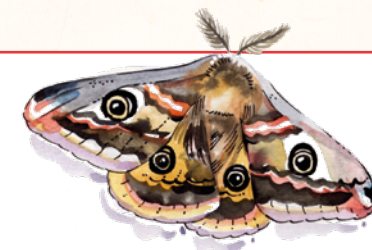

borinot

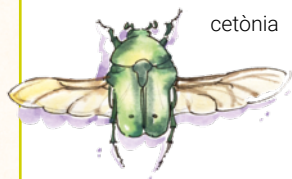
Quatre ales opaques i acolorides

papallona reina

paó de nit

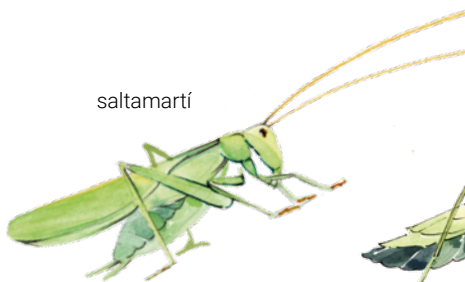
Ales superiors dures i acolorides

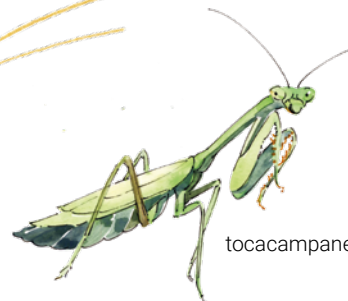
cetònia

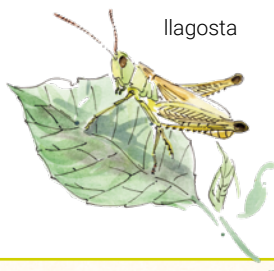
marieta

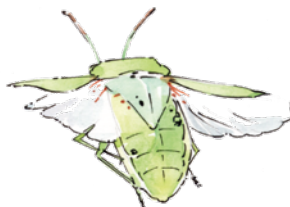
saltamartí

tocacampanes

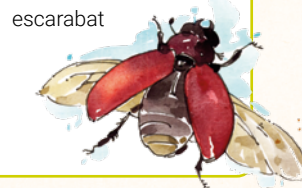
llagosta

pudenta

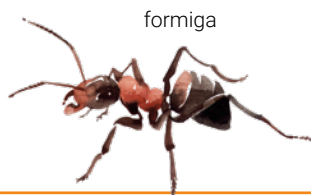

tisoreta

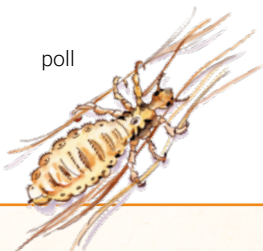

escarabat

Sense ales

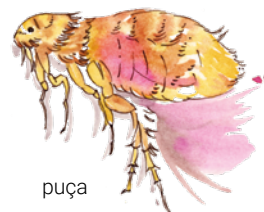
formiga

poll

pugó

puça

QUINES CRIATURES DESCOBRIREM?

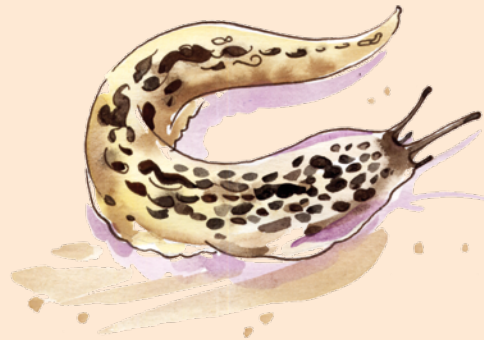
Els cucs o anè·lids

Tenen el cos d'una peça, compost d'anells, i no tenen potes.

Els caragols i les bavoses

Tenen el cos d'una peça, sense anells ni potes.

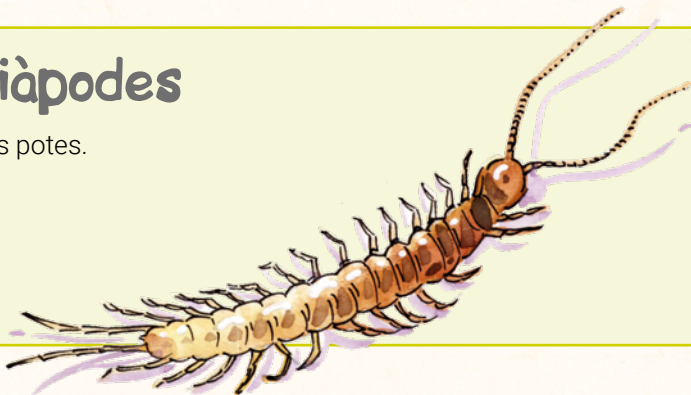
Els porquets de Sant Antoni o crustacis

Tenen el cos d'una peça, compost d'anells i catorze potes.

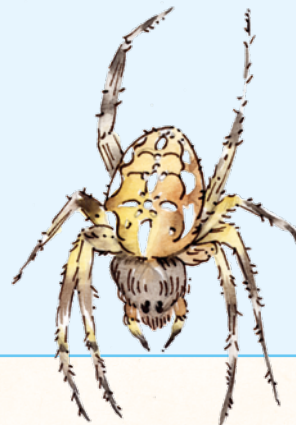
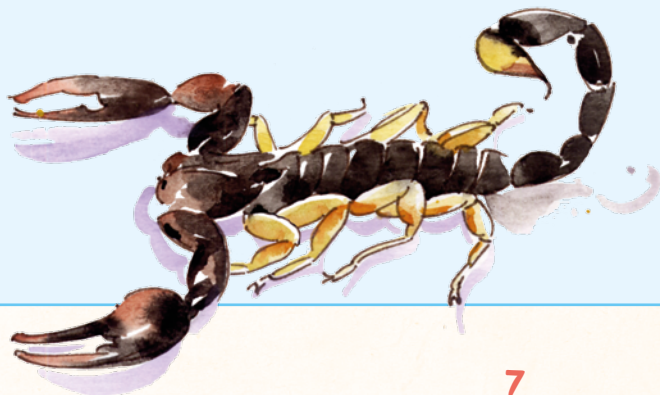
Els centcames o miriàpodes

Tenen el cos compost d'anells i vint o més potes.

Els alacrans i les aranyes o aràcnids

Tenen el cos dividit en dues parts i huit potes.

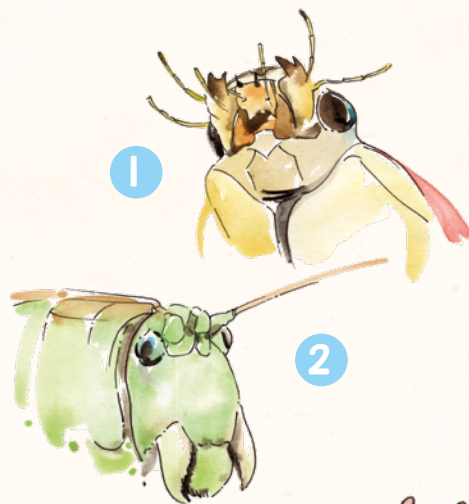

COM MENGEN?

Per a menjar, utilitzes coberts i les dents. Aquests animallets no tenen coberts ni tampoc dents! Però poden menjar com tu i com jo gràcies a unes ferramentes sorprenents.

Mandíbules per a triturar

Els porquets de Sant Antoni i la majoria dels insectes, com ara les vespes, les formigues, els saltamartins, els tocacampanes, els escarabats, les cetònies, les marietes ❶, les llagostes ❷, les tisoletes o les libèl·lules, tenen mandíbules. Els permeten tallar i mastegar les fulles, les flors, les fruites, altres insectes, i fins i tot la fusta, abans d'engolir-los.

Una llengua per a llepar

Les abelles ❸ i els borinots, que beuen el nèctar líquid de les flors, i les mosques, que llepen les gotes de melmelada de la taula, tenen llengua. La llengua de les bavoses i dels caragols ❹ és molt particular: és una espècie de ratllador que redueix les fulles a puré.

Una trompa per a aspirar

Les papallones **5** beuen el nèctar líquid i dolç de les flors, com les abelles. Però no el llepen, sinó que l'aspien desenrotllant un tub llarg que tenen a la boca. Fan com tu, beuen amb palleta!

Ganxos per a foradar

Les aranyes **6**, els alacrans i els centcames tenen ganxos punxeguts que foraden fàcilment la pell dels insectes xicotets. Estan buits com si foren tubs, cosa que els permet injectar verí i aspirar l'aliment alhora.

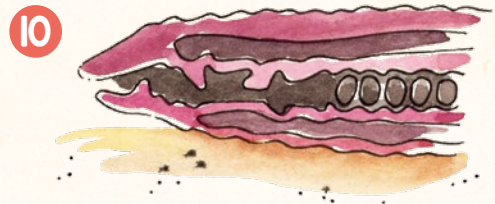
Un bec per a picar

El bec és una espècie de punxa capaç de foradar les plantes, per a absorbir-ne la saba, o la pell, per a beure la sang dels animals. D'aquesta manera, les cigales **7** l'utilitzen per a penetrar dins de l'escorça dels arbres; algunes pudentes **8** i els pugons, per a picar les tiges, les fulles o els grans; mentre que els mosquits **9**, els polls i les puces foraden la pell per a xuclar la sang.

Un orifici per a absorbir

La boca dels cucs **10** és un simple orifici que xucla i tritura l'aliment.

COM NAIXEN I COM CREIXEN?

Tu has crescut en el ventre de ta mare, però aquests animallets són com els ocells: naixen dels ous que ponen les seves mares. Quan la larva ha acabat de formar-se, trenca la closca per a eixir, però totes les larves no es formen de la mateixa manera.

Creixen contínuament

Els bebès dels cucs de terra, dels caragols ❶ i de les bavoses creixen com nosaltres. Quan naixen, ja es pareixen al que seran a l'edat adulta, però en miniatura. Els bebès caragol que ixen de l'ou ja tenen una closca a l'esquena! Però és tan fina que és transparent. Creixen a poc a poc al llarg dels dies i de les setmanes.

Creixen a colps

Les aranyes, els centcames, els porquets de Sant Antoni i una part dels insectes, com les llagostes ❷, les libèl·lules, les cigales, els saltamartins, els tocacampanes, les pudentes, els pugons, els polls i les tisoretetes, tenen una closca dura que els protegeix. Aquesta pell no és elàstica i, per a poder créixer, l'han d'abandonar de tant en tant: és la muda. Mentre la nova pell estiga blaneta, podran créixer, després esperaran a la muda següent per a continuar creixent fins que arriben a la mida adulta.

Es transformen

Altres insectes, com les marietes, les papallones, les mosques, les abelles, els mosquits, les vespes, les formigues, els borinots, els escarabats, les cetònies i les puces, naixen molt diferents del que esdevindran a l'edat adulta! Per exemple, d'un ou de papallona ix... una eruga! L'última muda d'aquestes larves no origina un adult, sinó una nimfa: un ésser immòbil, una espècie d'ou nou que pareix una mòmia, de vegades protegit dins d'un capoll de seda. La papallona, la marieta o la mosca eixiran d'aquesta nimfa.

1

eruga d'un gran paó de nit

2

capoll

3

gran paó de nit

1

eruga de la papallona reina

2

nimfa

3

papallona reina

LES VESPES

Insectes, quatre ales transparents

On les pots trobar?

Les vespes comunes construeixen el niu amb paper, a partir de fibres de fusta mesclades amb saliva, de manera que no és molt resistent a la pluja. Sovint l'instal·len a cobert, en el forat d'un arbre, en un cau buit o en un edifici.

Quin és el seu secret?

Piquen per a defendre's, de manera que ningú se'n refia: ni tu, ni jo, ni els pardalets que se les poden menjar... Quan s'instal·len en algun lloc, és millor no molestar-les.

Com les pots reconèixer?

Les vespes són negres i grogues. Aquest vestit tan cridaner fa que siguin molt fàcils de reconèixer.

Les vespes comunes són negres amb línies i dibuixos grocs al cos.

Com viuen?

Les vespes comunes cacen mosques, erugues i altres insectes per a alimentar les larves. Les adultes prefereixen el sucre i lliben les flors o roseguen la fruita madura.

Descobreix altres espècies de vespes

Les vespes carnisseres, cosines germanes de les vespes comunes, són més grans i tenen el tòrax rogenc.

Les vespes de galet són negres amb quatre taques a l'esquena que es poden tocar. Són les vespes més grans de la nostra regió. Ixen sobretot a migdia, pels camps i els jardins, buscant les larves dels escarabats rinoceront per a alimentar les seues larves.

vespa de galet

vespa comuna

Es troben en perill?

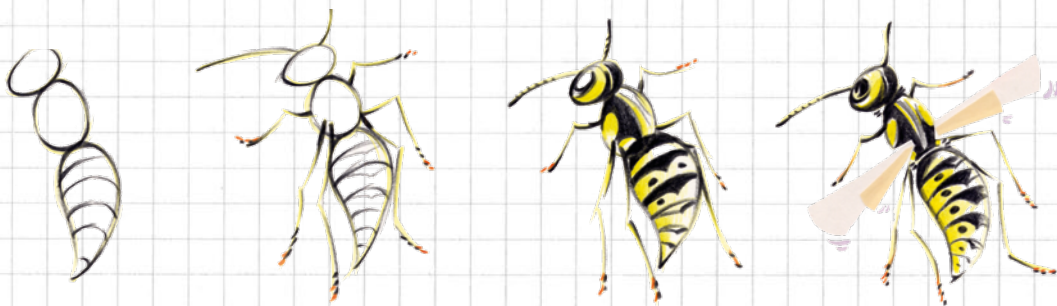
Les vespes comunes i les vespes carnisseres són menys nombroses que abans a causa dels insecticides. No obstant això, quan volen per damunt de la taula a l'hora de menjar, sempre ens trauen de polleguera!

Les vespes de galet són poc freqüents al nord i més comunes al sud, igual que els escarabats rinoceront que alimenten les seues larves.

vespa carnissera

Ara és el teu torn: observa i aprén a dibuixar una vespa.

Truc d'artista: pots retallar les ales de la teua vespa amb paper de calcar.